

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

Zakon Br. 02/L-21

O OPŠTOJ SIGURNOSTI PROIZVODA

Skupština Kosova,

Na osnovu Uredbe br.2000/9 od 15 maja 2001 Ustavnog okvira o privremenoj samoupravi na Kosovu, Poglavlje 5.1.(a), 9.1.1 i 9.1.26 (a), u cilju uređivanja pitanja opšte sigurnosti proizvoda koji se stavljaju na tržište u saglasnosti sa standardima Evropske zajednice,

Usvaja:

ZAKON O OPŠTOJ SIGURNOSTI PROIZVODA

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1

1.1. Ovim se zakonom uređuje opšta sigurnost proizvoda koji se stavljaju na tržište.

1.2. Ovaj se zakon primjenjuje na sve proizvode koji se u smislu ovoga zakona smatraju proizvodima kad poseban zakon ili propis donesen na osnovu toga zakona ne uređuje područje sigurnosti određenog proizvoda.

1.3. Ako poseban zakon ili propis donešen na osnovu njega, uređuje područje sigurnosti određenog proizvoda, ovaj se zakon primjenjuje samo ako rizici ili vrste rizika za taj proizvod, nisu predviđeni tim posebnim zakonom ili propisima donesenim na osnovu tog zakona.

Član 2

Ovaj se zakon ne primjenjuje na upotrebljene proizvode koji se isporučuju kao antikviteti ili na proizvode koji moraju biti popravljani ili doradjeni pre njihove upotrebe, pod uslovom da dobavljač o tome jasno obavesti osobu kojoj je proizvod isporučen.

Član 3

Termini upotrebljeni u ovaj zakon imaju sledeće značenje:

(i) **Proizvod** podrazumeva bilo koji proizvod, uključujući i proizvod u okviru pružanja usluga, koji je namenjen potrošaču ili koji bi u razumno predvidljivim uvjetima potrošači mogli upotrebiti, čak i ako im nije namenjen, te koji je isporučen ili dostupan, uz plaćanje ili besplatno, u okviru kakve trgovačke delatnosti, bez obzira na to je li nov, upotrijebljen ili popravljen.

(ii) **Sigurni proizvod** podrazumeva bilo koji proizvod koji u normalnim ili predvidljivim uvjetima upotrebe, uključujući trajanje i po potrebi stavljanje u upotrebu, zahteve za ugradjivanje i održavanje, ne predstavlja nikakav rizik ili samo najmanji rizik vezanim sa upotrebom proizvoda koji se smatra prihvatljivim i u skladu s visokom razinom zaštite sigurnosti i zdravlja ljudi, posebno uzimajući u obzir sledeće elemente:

-karakteristike proizvoda, osobito njegov sastav, pakovanje, upute za sklapanje te, po potrebi, ugradjivanje i održavanje,

-uticaj nekog proizvoda na druge proizvode u slučaju kad se razumno može predvideti da će se on upotrebljavati sa drugim proizvodima,

-predstavljanje proizvoda, njegovo označavanje, upozorenja i uputstva za njegovu upotrebu i uklanjanje kao i sve druge oznake ili obavijesti koji se odnose na taj proizvod,

-kategoriju potrošača izloženih riziku kada upotrebljavaju određeni proizvod, osobito deca i starije osobe. Mogućnost postizanja visokog nivoa sigurnosti ili dostupnost drugih proizvoda koji predstavljaju manji rizik, ne čini dovoljnim razlog da se neki proizvod smatra opasnim.

(iii) **Opasni proizvod** je svaki proizvod koji nije u skladu s definicijom iz stava 1. tačke (ii) ovoga člana.

(iv) **Ozbiljan rizik** je svaki rizik koji zahteva brzo delovanje državnih vlasti, uključujući i rizik čije posledice nisu trenutne.

(v) **Proizvodjač podrazumeva:**

-proizvodjača proizvoda registrovano na Kosovu i svako drugo lice koje se predstavlja kao proizvodjač stavljanjem na proizvod svoga imena, svoga zaštitnog znaka ili kojega drugog znaka razlikovanja, ili onaj koji doradjuje proizvod,

-predstavnik proizvodjača kad proizvodjač nije registrovan na Kosovu ili kad nema predstavnika registrovanog na Kosovu kao uvoznika proizvoda,

-druge osobe u lancu snabdevanja, u meri u kojoj njihove delatnosti mogu uticati na sigurnosne osobenosti proizvoda.

(vi) **Distributer** podrazumeva svaku osobu u lancu snabdevanja čija delatnost ne utiče na sigurnosne osobenosti proizvoda.

(vii) **Povlačenje proizvoda** podrazumeva svaku meru usmerenu na vraćanje opasnog proizvoda kojeg je proizvođač ili distributer već isporučio potrošaču ili ga učinio dostupnim potrošaču.

(viii) **Sprečavanje distribuiranja** podrazumeva svaku meru koja je usmerena na sprečavanje distribuiranja i izlaganja proizvoda kao i nudjenje proizvoda potrošačima.

II. OPŠTI SIGURNOSNI ZAHTEVI ZA PROIZVODE

Član 4

4.1. Proizvođač je obavezan da stavi na tržište samo sigurne proizvode.

4.2. U smislu stava 1. ovoga člana proizvod se smatra sigurnim:

- (i) Kad ispunjava sve zahteve sadržane u tehničkim propisima koji se na njega odnose,
- (ii) Kada ispunjava zahteve kosovskih standarda koji su preuzeti iz evropskih standarda, ako nema odgovarajućih tehničkih propisa, čiji je popis objavljen u službenim listovima,
- (iii) Ako ne postoje standardi ili odgovarajući tehnički propisi, koje se odnose na prethodnu tačku, već su u skladu sa evropskim standardima, utvrđenim međunarodnim sporazumom.

4.3. Nije dopušteno proizvoditi, uvoziti, izvoziti ili stavljati na tržište proizvode koji su obmanjujućeg izgleda i zbog toga predstavljaju nesigurnost za potrošače, pre svega decu.

Član 5

5.1. Tržišni inspektorat rešenjem će zabraniti stavljanje na tržište i upotrebu proizvoda, odnosno narediti njihovo povlačenje sa tržišta, ako utvrdi da ti proizvodi, i ako ispunjavaju odredbe člana 4. stav 2. ovoga zakona, ugrožavaju sigurnost i zdravlje potrošača i drugih korisnika.

5.2. Žalba, odnosno tužba protiv rešenja iz stava ovog člana ne odlaže njegovo izvršenje.

III. OBAVEZE PROIZVODJAČA DISTRIBUTERA

Član 6

6.1. Da bi sigurnost proizvoda bila garantirana, proizvođači ili distributeri moraju:

- (i) Obavestiti potrošače i druge korisnike priloženim uputstvima za upotrebu i drugim potrebnim obaveštenjima, kako bi potrošači i drugi korisnici mogli oceniti rizike svojstvene proizvodu za vreme njegove normalne ili razumno predvidljive upotrebe kad takvi rizici nisu odmah zapaženi bez odgovarajućeg upozorenja, i da preduzmu mjere opreza protiv tih rizika,
- (ii) U skladu sa osobinama proizvoda koji se isporučuje, preduzima mere koje omogućuju pravovremeno obaveštenje o opasnostima koje ti proizvodi mogu

predstavljati i za preduzimanje odgovarajućih mera, po potrebi i povlačenje proizvoda sa tržišta, kako bi se izbegli rizici.

6.2. Kad proizvođači i distributeri znaju ili bi trebali znati da proizvod koji su stavili na tržište predstavlja za potrošače rizik nespojiv s opštim sigurnosnim zahtevima, moraju odmah o tome obavestiti nadležna tela.

6.3. Proizvođači i potrošači u granicama svojih djelatnosti saradjuju s nadležnim telima u preduzimanju mera kako bi se izbegli rizici koji predstavljaju proizvodi koji se isporučuju ili su već isporučeni.

6.4. Obaveštenja iz stava 1. podstavka (i) ovoga člana ne oslobadjaju od obaveze stavljanja na tržište samo sigurnih proizvoda.

IV. NADZOR

Član 7

7.1. Tržišni inspektori vrše nadzor sprovođenja odredbi ovog zakona u skladu sa ovim zakonom i drugim zakonima kojima se utvrđuju ovlašćenja i dužnosti tržišnih inspektora.

7.2. Tržišni inspektori imaju, osim ovlašćenja za preduzimanje mera koje proizilaze iz pojedinih pravila koji se odnose na njihov rad, na osnovu ovoga zakona dodatna ovlašćenja da:

- (i) Za bilo koji proizvod:
- (ii) organizuju, čak i posle stavljanja proizvoda na tržište kao sigurnog, odgovarajuće provere njegovih sigurnosnih osobina u periodu do posljednje faze upotrebe,
- (iii) traže sva potrebna obaveštenja od strana kojih se to tiče,
- (iv) uzimaju uzorke proizvoda i podvrgavaju ih sigurnosnim proverama,
- (v) Za bilo koji proizvod koji može predstavljati rizik u određenim uvjetima:
- (vi) zahtevati da proizvod bude snabdeven odgovarajućim, jasno izrečenim i lako razumljivim upozorenjima na službenome jeziku o rizicima koje proizvod može predstavljati,
- (vii) postavljati uvjete za stavljanje proizvoda na tržište kako bi se on učinio sigurnim,
- (viii) Za bilo koji proizvod koji bi mogao predstavljati rizike za određene osobe:
- (ix) uputstva kako bi te osobe bile pravovremeno i na odgovarajući način upozorene na te rizike, uključujući objavljivanje posebnih upozorenja.
- (x) Za bilo koji proizvod koji bi mogao biti opasan:
- (xi) privremeno, u razdoblju potrebnom za različite preglede, provere i procene sigurnosti, zabrane njihovu isporuku, ponudu isporuke ili izlaganje.
- (xii) Za bilo koji opasni proizvod:

- (xiii) zabrane njegovo stavljanje na trziste i odrede odgovarajuće mere potrebne da se osigura poštovanje tih zabrana
- (xiv) Za bilo koji opasni proizvod koji je već na tržištu:
- (xv) nareda ili organizuju njegovo trenutno i delotvorno povlačenje i upozore potrošače na rizike koje on predstavlja,
- (xvi) Nareda ili uskladjuju ili, po potrebi, organizuju zajedno s proizvođačima ili distributerima njegovo povlačenje od proizvođača i njegovo uništavanje u odgovarajućim uvjetima.

7.3. Kad tržišni inspektorat preduzima mere iz stava 2. ovoga člana, a naročito one koje se navode u tačkama (x)-(xii), mora delovati tako da sprovede te mere srazmerno ozbiljnosti rizika i vodeći računa o načelu opreznosti.

7.4. Ako tržišni inspektorat ne raspolaže potrebnim stručnim znanjem ili opremom za sprovođenje potrebnih pregleda ili ispitivanja iz stava 2. ovoga člana, mogu poveriti sprovođenje pojedinih radnji u okviru inspeksijskog nadzora osposobljenoj instituciji.

7.5. Troškove inspeksijskog postupka koji su nastali pri sprovođenju postupka nadzora snosi proizvođač ili uvoznik ako se pokaže da proizvod nije bio siguran usled propusta ili grešaka učinjenih od strane proizvođača ili uvoznika.

Član 8

Ministarstvo za trgovinu i industriju, u roku 6 meseci od dana objavljivanja ovog Zakona donosi administrativno uputstvo kojim reguliše sadržaj i proceduru obaveštavanja i informisanja drugih vladinih organa, međunarodnih subjekata i javnosti o opasnosti koja pretili zdravlju ili zaštiti ljudi od proizvoda u tržišnom prometu kao i o merama koje će se preduzeti za povlačenje tih proizvoda iz tržišta. Sadržaj ovog administrativnog uputstva će predvideti zadatke i odgovornosti departmana o zaštiti potrošača, tržišnog inspektorata i drugih odgovarajućih organa koji su odgovorni za nadzor sprovođenja higijeno-sanitarnih uslova ishrane.

V. KAZNENE ODREDBE

Član 9

9.1. Na osnovu tabele koju izdaje Ministarstvo za trgovinu i industriju, novčanom kaznom od 2.000 do 20.000 € kazniće se pravna lica, odnosno novčanom kaznom od 200 do 2.000 € fizička lica koja:

- (i) u suprotnosti s članom 4. stav 1. ovoga zakona stave na tržište proizvode koji nisu sigurni,
- (ii) u suprotnosti s članom 4. stav, stav 3. ovoga zakona stave na tržište ili na upotrebu opasne proizvode,
- (iii) u suprotnosti s članom 6. ovoga zakona ne obaveste na odgovarajući način potrošače ili druge korisnike ili ne preduzimaju odgovarajuće mere za izbegavanje opasnosti,

(iv) u suprotnosti s članom 7. ovoga zakona ne postupi u skladu s izvršnim rešenjima nadležnih inspeksijskih tela.

9.2. Novčanom kaznom u iznosu od 200 do 2.000 € kazni će se za prekršaj i odgovorna osoba pravne osobe koja učini prekršaj iz prethodnog stava.

9.3. Sve uplate koje se vrše kao rezultat sprovođenja odredbi ovog zakona uplaćuju se u Konsolidovani budžet Kosova.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 10

Prekršajni postupci koji su pokrenuti do dana stupanja na snagu ovog zakona završiće se prema odredbama koje us bile na snazi do stupanja na snagu ovoga zakona.

Član 11

Ovaj zakon stupa na snagu posle usvajanja od Skupštine Kosova i proglašenja od Specijalnog predstavnika Generalnog sekretara.

Zakon Br.02/L-21
20 Maj 2005

Predsednik Skupštine Kosova,

akademik Nexhat Daci